

Amendement Lid Meiland (HELDER) Begrenzing inzet sociaal netwerk

De gemeenteraad van Noordwijk;

In vergadering bijeen op donderdag 4 juni 2026;

Wijzigd Verordening Jeugdhulp Noordwijk 2026 als volgt:

Oorspronkelijke tekst

- Artikel 24 lid 1 sub d: “De jeugdige en/of ouders aan wie een pgb wordt toegekend, kunnen alleen hulp en ondersteuning betrekken van personen die tot het sociale netwerk behoren, als aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan: De inzet van het sociaal netwerk is aantoonbaar beter en effectiever of minimaal gelijkwaardig aan professionele ondersteuning. De inzet van het sociaal netwerk met een pgb is mogelijk, indien voldaan wordt aan de volgende omstandigheden:
 - de hulp is vooraf niet goed in te plannen;
 - de hulp moet op ongebruikelijke tijden geleverd worden;
 - de hulp moet op veel korte momenten per dag geboden worden;
 - de hulp moet op verschillende locatie worden geleverd;
 - de hulp moet 24 uur per dag en op afroep beschikbaar zijn;
 - de hulp moet vanwege de aard van de ondersteuningsvraag worden geboden door een persoon met wie de jeugdige vertrouwd is en goed contact heeft;”

Wordt gewijzigd naar:

- “ De jeugdige en/of ouders aan wie een pgb wordt toegekend....., indien voldaan wordt aan de volgende omstandigheden:
 - de hulp is vooraf niet goed in te plannen;
 - de hulp moet op ongebruikelijke tijden geleverd worden;
 - de hulp moet op veel korte momenten per dag geboden worden;
 - de hulp moet op verschillende locatie worden geleverd;
 - de hulp moet 24 uur per dag en op afroep beschikbaar zijn;

- de hulp moet vanwege de aard van de ondersteuningsvraag worden geboden door een persoon met wie de jeugdige vertrouwd is en goed contact heeft;
- Bij de beoordeling van de inzet van het sociaal netwerk betreft het college expliciet de belastbaarheid van betrokkenen, de duurzaamheid van de ondersteuning en het risico op afhankelijkheidsrelaties."

Toelichting

Voorkomt dat informele zorg feitelijk verplicht wordt opgelegd.

De Jeugdwet gaat uit van maatwerk en een individuele beoordeling van de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige en het gezin. Daarbij kan ondersteuning vanuit het sociale netwerk een waardevolle bijdrage leveren, maar deze inzet mag niet vanzelfsprekend of verplicht worden verondersteld. De keuze om hulp vanuit het sociale netwerk in te zetten moet gebaseerd zijn op vrijwilligheid, geschiktheid en de daadwerkelijke mogelijkheden van de betrokken personen.

De huidige formulering legt sterk de nadruk op de meerwaarde van hulp vanuit het sociale netwerk en stelt daarbij hoge eisen aan de onderbouwing van professionele ondersteuning. Hierdoor kan de indruk ontstaan dat informele hulp voorrang heeft op professionele hulp of dat ouders en netwerkleden geacht worden ondersteuning te bieden zolang niet is aangetoond dat professionele hulp noodzakelijk is.

In de praktijk bestaat het risico dat ouders, familieleden of andere betrokkenen zich onder druk gezet voelen om langdurige of intensieve zorgtaken op zich te nemen, ook wanneer dit leidt tot overbelasting of ten koste gaat van werk, gezondheid, gezinsleven of maatschappelijke participatie. Juist bij jeugdigen met complexe, langdurige of intensieve ondersteuningsvragen kan de belasting voor het netwerk aanzienlijk zijn.

Daarnaast kan een te sterke afhankelijkheid van informele hulp leiden tot ongewenste afhankelijkheidsrelaties. Niet iedere jeugdige of ouder verkeert in een situatie waarin hulp vanuit het sociale netwerk veilig, wenselijk of duurzaam beschikbaar is. Ook kunnen familieverbanden, gezagsverbanden of persoonlijke omstandigheden maken dat professionele ondersteuning meer passend is dan hulp vanuit het eigen netwerk.

Het amendement verduidelijkt dat de inzet van het sociale netwerk een mogelijkheid is, maar geen verplichting mag worden. Daarbij wordt expliciet vastgelegd dat het college moet beoordelen of de inzet van informele hulp daadwerkelijk passend, verantwoord en vol te houden is.

Deze aanvulling sluit aan bij:

- het maatwerkbeginsel van de Jeugdwet
- het zorgvuldigheidsbeginsel
- de verplichting om overbelasting van ouders en mantelzorgers te voorkomen
- en de uitgangspunten van het VN-Kinderrechtenverdrag en het VN-Verdrag Handicap, waarin wordt benadrukt dat kinderen en gezinnen passende ondersteuning moeten kunnen ontvangen om volwaardig deel te nemen aan onderwijs, werk en samenleving.

Daarnaast draagt deze wijziging bij aan een betere balans tussen eigen verantwoordelijkheid, inzet van het sociale netwerk en professionele ondersteuning. Daarmee wordt voorkomen dat kostenbeheersing of beschikbaarheid van informele hulp zwaarder gaat wegen dan de vraag welke ondersteuning daadwerkelijk nodig is voor de jeugdige en het gezin.

Met dit amendement wordt geborgd dat ondersteuning vanuit het sociale netwerk een bewuste keuze blijft en niet uitgroeit tot een impliciete voorwaarde voor toegang tot passende jeugdhulp. Hierdoor wordt de rechtspositie van jeugdigen en gezinnen versterkt en blijft maatwerk centraal staan bij de beoordeling van de ondersteuningsvraag.

Charlotte Meiland
HELDER Noordwijk